

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

121. kehottaa komissiota rajoittamaan energiainfrastruktuureihin liittyvien, kolmansien osapuolten pääsyä koskevien poikkeuksien myöntämistä ja tarkistamaan, ovatko jo myönnetty poikkeukset edelleen tarpeen; toteaa, että antamalla hankkeille julkista rahoitusta tai tukea EIP:n takaamien joukkovelkakirjalainojen kaltaisten ja muiden vastaavien välineiden kautta pitäisi vähentää tarvetta tai jopa poistaa tarve saada kolmansien osapuolten pääsyä koskevia poikkeuksia;

*

* *

122. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioille.

Yleishyödylliset sosiaalipalvelut

P7_TA(2011)0319

Euroopan parlamentin päätöslauselma 5. heinäkuuta 2011 yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tulevaisuudesta (2009/2222(INI))

(2013/C 33 E/07)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 2 artiklan ja 3 artiklan 3 kohdan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 9, 14, 106, 151 artiklan ja 153 artiklan 1 kohdan j ja k alakohdan, 159, 160, 161 ja 345 artiklan sekä sen pöytäkirjan N:o 26,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 36 artiklan,
- ottaa huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen, johon Euroopan yhteisö liittyi 26. marraskuuta 2009 ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista 23. lokakuuta 2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 ⁽²⁾,
- ottaa huomioon palveluista sisämarkkinoilla 12. joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY ⁽³⁾ ja erityisesti sen 1 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon 22. lokakuuta 2008 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1098/2008/EY köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan Euroopan teemavuodesta (2010) ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano: Yleishyödylliset sosiaalipalvelut Euroopan unionissa" (KOM(2006)0177) ja siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan "Social services of general interest in the European Union" (SEC(2006)0516),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Yleishyödyllisiä palveluita ja yleishyödyllisiä sosiaalipalveluita koskeva uusi eurooppalainen sitoumus" (KOM(2007)0725),

⁽¹⁾ EUVL L 23, 27.1.2010, s. 35.

⁽²⁾ EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36.

⁽⁴⁾ EUVL L 298, 7.11.2008, s. 20.

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

- ottaa huomioon komission yksiköiden valmisteluasiakirjat "Frequently asked questions in relation with Commission Decision of 28 November 2005 on the application of Article 86(2) of the EC Treaty to State aid in the form of public service compensation granted to undertakings entrusted with the operation of services of general economic interest, and of the Community Framework for State aid in the form of public service compensation" (SEC(2007)1516) ja "Frequently asked questions concerning the application of public procurement rules to social services of general interest" (SEC(2007)1514),
- ottaa huomioon komission yksiköiden valmisteluasiakirjan "Opas valtiontukea, julkisia hankintoja ja sisämarkkinoita koskevien Euroopan unionin sääntöjen soveltamiseksi yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin, erityisesti yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin" (SEC(2010)1545),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Eurooppa 2020: Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia" (KOM(2010)2020) ja tästä tiedonannosta 16. kesäkuuta 2010 antamansa päätöslauselman ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon komission ensimmäisen kaksivuotiskertomuksen (SEC(2008)2179) ja komission toisen kaksivuotiskertomuksen yleishyödyllisistä sosiaalipalveluista (SEC(2010)1284) ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2008 annetun komission suosituksen työmarkkinoilta syrjäytyneiden aktiivisen osallisuuden edistämisestä ⁽³⁾,
- ottaa huomioon komission tiedonannon finanssialan verotuksesta (KOM(2010)0549) sekä siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SEC(2010)1166),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti – Kohti kilpailukykyistä sosiaalista markkinataloutta" (KOM(2010)0608),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Palvelujen sisämarkkinat toimivammiksi – palveludirektiivin mukaisen keskinäisen arvioinnin tulokset ja tarvittavat jatkotoimet" (KOM(2011)0020) ja siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan "On the process of mutual evaluation of the Services Directive" (SEC(2011)0102),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Vuotuinen kasvuselvytys: EU:lle kattava ratkaisu kriisiin" (KOM(2011)0011),
- ottaa huomioon komission jäsenen Andorin lausunnon Lissabonin sopimuksen sosiaalialan määräyksistä ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon Montin 9. toukokuuta 2010 antaman raportin "A new strategy for the single market at the service of Europe's economy and society" ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean vuonna 2008 laatiman asiakirjan "Report on the application of Community rules to SSGI" ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2010)0223.

⁽²⁾ Asiakirjaan KOM(2008)0418 liittyvä komission yksiköiden valmisteluasiakirja – kaksivuotiskertomus yleishyödyllisistä sosiaalipalveluista.

⁽³⁾ EUVL L 307, 18.11.2008, s. 11.

⁽⁴⁾ Täysistuntokeskustelut, keskiviikko 6. lokakuuta 2010 – Bryssel, 13 kohta, Lissabonin sopimuksen sosiaalialan määräykset (keskustelu), komission jäsenen László Andorin lausunto.

⁽⁵⁾ Mario Montin 9. toukokuuta 2010 antama raportti komission puheenjohtajalle.

⁽⁶⁾ Neuvoston asiakirja 20. marraskuuta 2008 (16062/2008, ADD1).

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

- ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean vuonna 2010 laatiman asiakirjan "A voluntary European quality framework for social services" ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean vuonna 2010 laatiman asiakirjan "Joint report on social protection and social inclusion 2010" ⁽²⁾,
- ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean vuonna 2011 laatiman raportin Eurooppa 2020 -strategian sosiaalisen ulottuvuuden arvioinnista ⁽³⁾,
- ottaa huomioon Lissabonissa syyskuussa 2007, Pariisissa lokakuussa 2008 ja Brysselissä lokakuussa 2010 kokoontuneiden yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja käsitelleiden foorumien päätelmät ja suositukset ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 16. ja 17. joulukuuta 2008, 8. ja 9. kesäkuuta 2009 ja 6. ja 7. joulukuuta 2010 pidettyjen työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvostojen kokousten päätelmät ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon seuraavat Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot:
  - asiassa C-295/05, *Tragsa*, 19. huhtikuuta 2007 annettu tuomio,
  - asiassa C-532/03, *komissio v. Irlanti* (Irlannin sairaankuljetuspalvelut), 18. joulukuuta 2007 annettu tuomio,
  - asiassa C-324/07, *Coditel Brabant*, 13. marraskuuta 2008 annettu tuomio,
  - asiassa C-480/06, *komissio v. Saksa* (Hampurin kaupungin laitokset), 9. kesäkuuta 2009 annettu tuomio,
  - asiassa C-206/08, *Eurawasser*, 10. syyskuuta 2009 annettu tuomio,
  - asiassa C-573/07, *Sea Srl*, 9. lokakuuta 2009 annettu tuomio,
  - asiassa C-196/08, *Acoset*, 15. lokakuuta 2009 annettu tuomio,
  - asiassa C-275/08, *komissio v. Saksa* (Datenzentrale Baden-Württemberg), 15. lokakuuta 2009 annettu tuomio,
  - asiassa C-451/08, *Helmut Müller*, 25. maaliskuuta 2010 annettu tuomio,
- ottaa huomioon alueiden komitean 6. joulukuuta 2006 antaman lausunnon komission tiedonannosta "Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano: Yleishyödylliset sosiaalipalvelut Euroopan unionissa" ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ SPC/2010/10/8 final.

⁽²⁾ Neuvoston asiakirja 15. helmikuuta 2010 (06500/2010).

⁽³⁾ Neuvoston asiakirja 18. helmikuuta 2011 (06624/2011).

⁽⁴⁾ Ensimmäinen yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja käsitellyt foorumi, 17. syyskuuta 2007, Lissabon, Portugalin puheenjohtajakausi; toinen yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja käsitellyt foorumi, 28. ja 29. lokakuuta 2008, Ranskan puheenjohtajakausi; kolmas yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja käsitellyt foorumi, 26. ja 27. lokakuuta 2010, Belgian puheenjohtajakausi.

⁽⁵⁾ EU:n neuvosto, lehdistötiedote 358, työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoston 2 916. kokous, Bryssel, 16.–17. joulukuuta 2008; EU:n neuvosto, lehdistötiedote, 9721/2/09/REV 2, (Press 124) työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoston 2 947. kokous, Luxemburg, 8. ja 9. kesäkuuta 2009; EU:n neuvosto, lehdistötiedote, 17323/1/10 REV (Press 331 PR CO 43), työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoston 3 053. kokous, Bryssel, 6.–7. joulukuuta 2010, Social services of general interest, s. 18.

⁽⁶⁾ EUVL C 57, 10.3.2007, s. 8.

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

- ottaa huomioon 6. syyskuuta 2006 antamansa päätöslauselman Euroopan sosiaalimallista tulevaisuutta varten ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 27. syyskuuta 2006 antamansa päätöslauselman yleishyödyllisiä palveluja koskevasta komission valkoisesta kirjasta ⁽²⁾,
- ottaa huomioon yleishyödyllisistä sosiaalipalveluista Euroopan unionissa 14. maaliskuuta 2007 antamansa päätöslauselman ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 9. lokakuuta 2008 antamansa päätöslauselman yhteiskunnallisen osallisuuden edistämisestä ja köyhyyden, myös lasten köyhyyden torjumisesta EU:ssa ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 19. helmikuuta 2009 antamansa päätöslauselman osuus- ja yhteisötaloudesta ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 6. toukokuuta 2009 antamansa päätöslauselman työmarkkinoilta syrjäytyneiden aktiivisen osallisuuden edistämisestä ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 18. toukokuuta 2010 antamansa päätöslauselman julkisia hankintoja koskevasta viimeaikaisesta kehityksestä ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2011 hyväksymänsä kannanoton keskinäisten yhtiöiden, yhdistysten ja säätiöiden eurooppalaisen peruskirjan laatimiseen ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätön (Eurofound) eurooppalaiset elämänlaadututkimukset vuosilta 2003 ja 2007 ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
- ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön sekä talous- ja raha-asioiden valiokunnan, sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A7-0239/2011),
- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa vahvistetaan jäsenvaltioiden tavoitteeksi jatkuva elin- ja työolojen parantaminen ja se, että unionin päämääränä on kansojensa hyvinvointi, joka saavutetaan Euroopan kestäväällä kehityksellä, jonka perustana on tasapainoinen talouskasvu, täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä tavoitteleva erittäin kilpailukykyinen ja pienten ja keski-suurten yritysten tukemiseen tähtäävä sosiaalinen markkinatalous sekä ympäristönsuojelu ja ympäristön laadun parantaminen, sosiaalisen syrjäytymisen, syrjinnän ja terveydenhuoltopalvelujen eriarvoisten saantimahdollisuuksien torjuminen sekä yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ja sosiaalisen suojelun sekä naisten ja miesten tasa-arvon, sukupolvien välisen yhteisvastuun ja lapsen oikeuksien suojelun edistäminen,
- B. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 9 artiklassa edellytetään, että unioni ottaa politiikkansa ja toimintansa määrittelyssä ja toteuttamisessa huomioon korkean työllisyystason edistämiseen, riittävän sosiaalisen suojelun takaamiseen, sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseen sekä korkeatasoiseen koulutukseen ja ihmisten terveyden korkeatasoiseen suojeluun liittyvät vaatimukset,

⁽¹⁾ EUVL C 305 E, 14.12.2006, s. 141.

⁽²⁾ EUVL C 306 E, 15.12.2006, s. 277.

⁽³⁾ EUVL C 301 E, 13.12.2007, s. 140.

⁽⁴⁾ EUVL C 9 E, 15.1.2010, s. 11.

⁽⁵⁾ EUVL C 76 E, 25.3.2010, s. 16.

⁽⁶⁾ EUVL C 212 E, 5.8.2010, s. 23.

⁽⁷⁾ EUVL C 161 E, 31.5.2011, s. 38.

⁽⁸⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0101.

⁽⁹⁾ <http://www.eurofound.europa.eu/surveys/eqls/2007/index.htm>.

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

- C. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 14 artiklassa ja sen pöytäkirjassa N:o 26 vahvistetaan selvästi yleistä etua koskevat palvelut, joihin sisältyvät yleishyödylliset sosiaalipalvelut; ottaa huomioon, että kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten keskeinen asema ja laaja harkintavalta niiden tarjotessa, tilatessa ja järjestäessä yleistä taloudellista etua koskevia palveluja on vahvistettu ja että perussopimuksilla ei vaikuteta jäsenvaltioiden toimivaltaan tarjota, tilata ja järjestää muita kuin yleistä taloudellista etua koskevia palveluja,
- D. katsoo, että yleishyödyllisten palvelujen saatavuus on perusoikeus, joka sisältyy ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa tunnustettuihin taloudellisiin, sosiaalisiin ja sivistyksellisiin oikeuksiin,
- E. katsoo, että yleisesti saatavilla olevien, korkealaatuisten, helposti käytettävissä olevien ja kohtuuhintaisen komission vuonna 2007 yleishyödyllisistä palveluista antaman tiedonannon mukaisten yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjontaa voidaan siksi pitää Euroopan sosiaalisen mallin olennaisena kulmakivenä ja hyvän elämänlaadun ja EU:n työllisyyteen liittyvien ja sosiaalisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen perustana,
- F. ottaa huomioon, että yleishyödylliset sosiaalipalvelut ja erityisesti lasten ja vanhusten sekä muiden huollettavien hoitopalvelujen saatavuus ovat olennaisen tärkeitä, jotta naiset ja miehet voivat osallistua yhtäläisesti työmarkkinoille, koulutukseen ja ammattikoulutukseen,
- G. ottaa huomioon, että alakohtainen ja ammatillinen sukupuolisegregaatio vaikuttaa sosiaalipalveluissa haitallisesti työoloihin ja palkkatasoon ja että palkatonta kotitaloustyötä sekä lasten- ja vanhustenhoitotyötä harjoittavat etupäässä naiset,
- H. ottaa huomioon, että yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen laajeneminen on ollut liikkeellepaneva voima työmarkkinoilla olevien naisten lukumäärän lisäämisessä,
- I. ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohdassa ja 5 artiklan 3 kohdassa vahvistetaan toissijaisuus paikallisella tasolla ja että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen pöytäkirjan N:o 26 1 artiklassa tunnustetaan kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten keskeinen asema ja laaja harkintavalta, kun ne tarjoavat, tilaavat ja järjestävät yleisen edun mukaisia palveluja, jotka ovat mahdollisimman tarkoin käyttäjien tarpeisiin räätälöityjä,

Perusoikeudet ja yleisyys

1. katsoo, että yleishyödyllisillä sosiaalipalveluilla, niiden käyttäjillä ja niiden tarjoajilla on monia erityisominaisuuksia yleistä etua koskevien palvelujen yleisominaisuuksien lisäksi; ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden määrittelemiin yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin sisältyvät sekä lakisäätteiset että täydentävät yleisesti saatavilla olevat palvelut, joita tarjotaan suoraan henkilölle ja joilla pyritään parantamaan kaikkien elämänlaatua; katsoo, että niillä on ehkäisevä ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja osallistamiseen liittyvä rooli ja että niillä toteutetaan perusoikeudet sellaisina kuin ne on vahvistettu Euroopan unionin perusoikeuskirjassa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevassa yleissopimuksessa;
2. myöntää, että yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen osalta on kaksi ristiriitaista tekijää, jotka on sovittava yhteen: toisaalta toissijaisuuden periaate, jolla puolustetaan kansallisten viranomaisten vapautta määrittellä, järjestää ja rahoittaa yleishyödylliset sosiaalipalvelut parhaaksi katsomallaan tavalla suhteellisuusperiaatteen mukaisesti, ja toisaalta yhteisölle ja jäsenvaltioille niiden omilla toimialoilla perussopimuksesta johtuva vastuu;
3. kehottaa jäsenvaltioita säilyttämään oikeuden helposti saatavilla oleviin, kohtuuhintaisiin ja laadukkaisiin sosiaalipalveluihin nopean talouskasvun aikana ja takaamaan niiden syrjimättömän saatavuuden sukupuolesta, tuloista, rodusta tai etnisestä alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä, sukupuolisesta suuntautumisesta tai työehdoista riippumatta; katsoo, että sosiaalipalvelut ovat hyvin tärkeitä sukupuolten tasa-arvon varmistamisessa, koska terveydenhuolto- ja lastenhoitopalvelujen kanssa ne ovat yksi sellaisten toimenpiteiden tukipilari, joilla parannetaan naisten työllisyysastetta ja yleensä tasa-arvoa;

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

4. painottaa tarvetta estää, että tämänhetkinen finanssi- ja talouskriisi ja tulevat talousnäkymät vaarantavat yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen kehittymisen, koska pitkällä aikavälillä se haittaisi työllisyyden kasvua, EU:n talouskehitystä, verotulojen lisäämistä ja naisten ja miesten tasa-arvon edistämistä;
5. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tekemään sukupuolivaikutusten arvioinnin yleishyödyllisistä sosiaalipalveluista ja varmistamaan, että ehdotettujen EU:n toimien arvioinnista sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta tulee säännöllinen ja avoin prosessi, josta on kouriintuntuvia tuloksia, ja että sukupuolinäkökulma sisällytetään kaikkien EU:n ja jäsenvaltioiden ohjelmien ja toimintalinjojen budjettiin; kehottaa komissiota myös sisällyttämään seurantaraportteihinsa sukupuolten tasa-arvoa koskevat kysymykset;
6. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan työ- ja yksityiselämän tasapainottamiseen suunnattujen toimintamallien yhteydessä helposti saatavilla olevien, kohtuuhintaisten, laadukkaiden ja monimuotoisten lasten päivähoitopalvelujen saatavuuden Barcelonan tavoitteiden mukaisesti ja parantamaan vanhusten ja huollettavana olevien henkilöiden hoitopalveluja, sillä se on tärkeä askel kohti naisten ja miesten tasa-arvoa, koska lasten päivähoitopalveluilla ei pelkästään helpoteta naisten osallistumista työmarkkinoille vaan myös tarjotaan työllistymismahdollisuuksia; pyytää komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan toimia, joilla annetaan tunnustusta palkatonta työtä tekeville kotitaloustyöntekijöille ja lasten- ja vanhustenhoitajille, jotka ovat useimmiten naisia ja hyvin tärkeässä asemassa sosiaalijärjestelmien kestävyuden kannalta;
7. korostaa, että sosiaalipalvelun yleishyödyllinen luonne ei riipu sen alasta vaan tarjoamistavasta, mitä tulee useisiin tekijöihin, kuten esimerkiksi voittoa tavoittelemattomaan asemaan ja edunsaajien valikoimattomuuteen;
8. painottaa, että yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tapauksessa toissijaisuusperiaatteen on mentävä sisämarkkinasääntöjen edelle;
9. korostaa, että päätösvallan, yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen suunnittelusta, rahoituksesta ja tarjoamisesta on periaatteessa oltava jäsenvaltioilla ja paikallisilla viranomaisilla; kunnioittaa ja tukee tätä periaatetta ja kehottaa Euroopan unionin muita toimielimiä yhtymään tähän kantaan;
10. korostaa, että jotta yleishyödylliset sosiaalipalvelut voivat täyttää roolinsa, ne eivät voi olla ainoastaan heikoimmassa ja haavoittuvimmassa asemassa olevien ihmisten saatavilla, vaan niiden täytyy olla yleisesti saatavilla vauraudesta tai tuloista riippumatta siten, että varmistetaan kuitenkin heikoimmassa asemassa olevien ryhmien yhdenvertainen palvelujen saanti jäsenvaltioiden lainsäädännön ja käytäntöjen mukaisesti;
11. korostaa, että yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen pohjimmiltaan strukturoiva ja inklusiivinen luonne vaikuttaa merkittäväällä, hyödyllisellä ja tehokkaalla tavalla kaikkien alueiden kehitykseen tarjoamalla valtiolle sekä paikallisille ja alueellisille yhteisöille mahdollisuuden hoitaa tehtävänsä julkista ja yksityistä rahoitusta käyttämällä; katsoo, että niiden säilyttäminen maaseutualueilla ja herkillä alueilla on erityisen tärkeää, ja korostaa myös yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen olennaista roolia pyrittäessä rajoittamaan hajonneiden ja marginalisoituneiden yhteisöjen syrjäytymisen riskiä;
12. korostaa, että yleishyödylliset sosiaalipalvelut rahoitetaan pääasiassa jäsenvaltioiden varoilla ja tässä keskitytään siksi pääasiassa niiden soveltamisalaan; katsoo kuitenkin, että Euroopan unioni voi olla tärkeässä roolissa ja auttaa jäsenvaltioita uudenaikaistamaan palveluja, sopeuttamaan niitä uusiin olosuhteisiin ja tekemään niistä kansalaisten tarpeiden mukaisia laadun ja laajuuden suhteen;
13. korostaa, että on tärkeää arvioida kiireellisesti sosiaalisen kehityksen kannalta tärkeitä aloja koskevan markkinoiden vapauttamisen sosiaaliset seuraukset;

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

14. korostaa, että on tärkeää vahvistaa sisämarkkinoiden sosiaalista ulottuvuutta ja ottaa paremmin huomioon yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen erityispiirteet sekä korostaa pragmaattista lähestymistapaa, jossa kyseisten palvelujen saatavuus, yleisyys, oikeudenmukaisuus, laatu ja tehokkuus ovat ensisijaisia kysymyksiä;

15. tukee Montin raportin suositusta, jonka mukaan laajakaistayhteydet ja peruspankkipalvelut olisi tunnustettava unionin lainsäädännössä palveluiksi, joiden tapauksessa jäsenvaltiot voivat varmistaa, että ne ovat yleisesti kaikkien saatavilla ja käytettävissä;

Talouden osuus

16. korostaa, ettei yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja pidä määritellä niiden taloudellisten vaikutusten mukaan, mutta panee myös merkille komission toisen kaksivuotiskertomuksen ja toteaa, että yleishyödylliset sosiaalipalvelut tukevat suuresti taloutta työpaikkojen, taloudellisen toiminnan ja ostovoiman kannalta ja että terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelujen osuus on viisi prosenttia taloudellisesta tuotannosta ja että ne työllistävät 21,4 miljoonaa ihmistä; panee merkille, että CEEP-keskus vahvisti julkisten palvelujen kartoituksessaan, että terveys- ja sosiaalialan toiminta muodostaa 9,6 prosenttia EU:n työllisyydestä ja 9,4 prosenttia BKT:sta; panee merkille, että vuoden 2008 työvoimatutkimuksen mukaan 79 prosenttia terveydenhuoltopalvelujen työvoimasta, 81 prosenttia hoitolaitosten työvoimasta ja 83 prosenttia sosiaalisten avopalvelujen työvoimasta oli naisia; panee niin ikään merkille, että pk-yrityksiä edustavan käsiteollisuuden ja pienten ja keski suurten yritysten eurooppalaisen liiton (UEAPME) mukaan pk-yritykset tarvitsevat korkealaatuisia ja tehokkaita yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja, jotta ne voivat toimia menestyksekkäästi; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan huomioon myös sukupuolten tasa-arvoisuutta koskevat periaatteet; toteaa, että osallisuutta lisäävien työmarkkinoiden, ehkäisevien toimien ja kuntoutuksen edistäminen johtaa menojen pienenemiseen ja parantaa palvelutarjonnan laatua pitkällä aikavälillä;

17. korostaa, että yleishyödylliset sosiaalipalvelut edistävät kansalaisuuden tehokasta toteutumista ja että niiden tavoitteena on luoda sosiaalinen, alueellinen ja taloudellinen yhteenkuuluvuus luomalla kollektiivisia yhteenkuuluvuuden muotoja;

18. korostaa, että alue- ja paikallisviranomaisilla on olennainen rooli yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen määrittämisessä, rahoittamisessa, tarjoamisessa ja osoittamisessa jäsenvaltioiden sosiaalipalvelu- ja sosiaaliturvajärjestelmien puitteissa; ottaa huomioon, että arvioiden mukaan paikallisen ja alueellisen julkishallinnon osuus on 15,9 prosenttia 27 EU-jäsenvaltion BKT:sta ja että pelkästään paikallishallinnon osuus on 12,9 prosenttia ja sen sosiaaliturvamenojen osuus kolme prosenttia BKT:sta (378,1 miljardia euroa) ⁽¹⁾;

19. uskoo, että kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten olisi ulotettava julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien soveltaminen yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen alalle niiden tehokkuuden ja saatavuuden parantamiseksi;

Sosiaalinen osuus

20. huomauttaa, että Eurofoundin elämänlaatututkimukset ⁽²⁾ ovat näyttäneet toteen, että yksi merkittävimmistä tavoista, joilla parannetaan kansalaisten elämänlaatua sekä varmistetaan täysi osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan ja sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus, on yleistä etua koskevien palvelujen, myös yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen, tarjoaminen ja kehittäminen; korostaa, että yleishyödylliset sosiaalipalvelut ovat Euroopan sosiaalisen mallin olennainen kulmakivi, sillä ne ovat osa tapaa, jolla eurooppalaiset yhteiskunnat ovat järjestäytyneet, ja että niiden tavoitteena on sosiaalipolitiikan tavoitteiden saavuttaminen sekä yksilöiden ja ryhmien sosiaalisten oikeuksien toteuttaminen usein jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien kautta;

21. korostaa, että on tarpeen edistää laadukkaita julkiset palvelut kaikille takaavaa sosiaalista kehitystä koskevaa politiikkaa kiinnittämällä erityistä huomiota epäedullisessa asemassa oleviin ryhmiin, kuten yksinhuoltajaäiteihin, naisiin, vanhuksiin, lapsiin, siirtolaisiin ja kaikkiin vammaisiin henkilöihin;

⁽¹⁾ European Social Network (2010): "Managing Social Services in Times of Crisis" <http://www.esn-eu.org/get-document/index.htm?id=357>.

⁽²⁾ Eurofound - Quality of Life Surveys <http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef09108.htm>.

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

22. painottaa, että on epäasianmukaista käyttää yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin osoitettuja julkisia varoja muuhun kuin palvelun tavoitteen täyttämiseen ja että mitään osaa kyseisestä rahoituksesta, lukuun ottamatta palvelun toimittamisesta johtuvia henkilöstökuluja ja yleiskustannuksia, ei saisi käyttää muihin tarkoituksiin; katsoo, että voiton maksimoinnin oikeutettu tavoite on räikeästi ristiriidassa yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen periaatteiden ja tavoitteiden kanssa; katsoo, että silloin kun jäsenvaltioiden viranomaiset päättävät käyttää yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen epäsuoraa tarjontaa, yleistä etua on suojeltava, ja että niiden pitäisi laadun, innovatiivisuuden, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden varmistamisen lisäksi tukea yhteisötalouden yrityksiä silloin kun mahdollinen voitto investoidaan palveluihin ja innovointiin, ja kannustaa niitä toimimaan palveluntarjoajina;

23. painottaa valtion perinteistä roolia yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjoajana, mutta katsoo, että oven avaaminen yksityisille tarjoajille parantaisi palvelujen saatavuutta ja laatua sekä lisäisi kuluttajien valinnanvapautta;

24. vahvistaa sitoutumisensa nykyaikaisiin, laadukkaisiin yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin, joiden avulla voidaan toteuttaa monia eurooppalaisen hankkeen sisältämiä arvoja, kuten yhdenvertaisuus, solidaarisuus, oikeusvaltion periaate ja ihmisarvon kunnioitus, sekä saatavuutta, yleispalvelua, tehokkuutta, resurssien taloudellista hallintaa, jatkuvuutta, lähipalveluja ja avoimuutta koskevat periaatteet;

Yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjoamisen sääntelyrajoitukset

25. korostaa, että yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja tarjoavat tai valtuuttavat kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset tarvitsevat palveluilleen ja menoilleen oikeusvarmuutta ja että vaikka tiedotus- ja selvennysyksikkö ja komission äskettäin julkaisema opas ovat erittäin tervetulleita, ne eivät tuo tarvittavaa oikeusvarmuutta, mikä usein estää yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjoajia täyttämästä tehtävänsä;

26. korostaa, että kansallisilla ja paikallisilla viranomaisilla on velvollisuus varmistaa yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen asianmukainen toiminta ja ylläpitää samalla korkeaa laatutasoa;

27. katsoo, ettei ole tehokasta eikä demokraattisesti hyväksyttävää, että nykyinen lainsäädännön tulkinta johtaa siihen, että unionin tuomioistuinta pyydetään ratkaisemaan kysymyksiä, jotka liittyvät sisämarkkina-sääntöjen rajoihin yleistä etua koskevien palvelujen, myös yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen, ollessa kyseessä, mikä on selvä osoitus oikeusvarmuuden puutteesta; panee merkille tästä aiheesta pitkään käynnissä olleen sidosryhmien vuoropuhelun ja kehottaa komissiota viimeinkin toimimaan;

Talous- ja talousarviopolitiikka

28. korostaa, että yleishyödylliset sosiaalipalvelut ovat Euroopan talouden tulevaisuuden kannalta välttämätön investointi ja että ne ovat joissakin jäsenvaltioissa kovan paineen alaisina talous- ja pankkikriisin ja hallitusten säästöohjelmien vuoksi, jotka aiheuttavat vielä enemmän kysyntää palveluille; toteaa, että yleishyödylliset sosiaalipalvelut ovat olleet kriisiaikoina välttämättömiä, sillä ne ovat toimineet automaattisina yhteiskunnallisina ja taloudellisina vakauttajina sosiaaliturvajärjestelmien kautta;

29. korostaa, että yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarve on yhä suurempi nykyisessä kasvun ja työllisyyden kannalta epävarmassa tilanteessa, kun otetaan myös huomioon, että väestörakenteen muutokset luovat uusia tarpeita; korostaa, että tämän hetken tärkein haaste yleishyödyllisten sosiaalipalveluiden tarjoamisen kannalta on niiden laadun ja kattavuuden ylläpitäminen niiden tärkeyden ja välttämättömyyden vuoksi, että kyseisiä palveluja on tehostettava, jotta voidaan varmistaa, että ne täyttävät tärkeän tehtävänsä Eurooppa 2020 -strategian sosiaalisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa työllisyyttä ja köyhyyden vähentämistä koskevissa asioissa;

30. korostaa, että talous- ja rahoituskriisin tai jäsenvaltioiden käyttöönottamien säästötoimenpiteiden ei tule edistää yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin liittyvien investointien leikkaamista, vaan niiden avulla on yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tärkeyden ja välttämättömyyden luonteen vuoksi päinvastoin lujitettava näitä palveluja kansalaisten tarpeiden tyydyttämiseksi;

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

31. kiinnittää huomiota siihen, että on tärkeää varmistaa, että kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset helpottavat sosiaalisen asuntotuotannon saatavuutta naisille, jotka tarvitsevat sitä tai jotka ovat vaarassa syrjäytyä, sekä sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreina oleville naisille ja varsinkin naisille, joilla on huollettavanaan lapsia;

32. kiinnittää huomiota siihen, että sosiaalipalveluilla työskentelevien henkilöiden, joista suurin osa on naisia, tekemälle työlle olisi annettava enemmän tunnustusta, koska heidän työnsä on vaikeaa, vaatii hoivavaa asennetta ja suurta henkilökohtaista sitoumusta eikä se ole yhteiskunnassa kovin arvostettua;

33. katsoo, että solidaarisuusperiaate ja Euroopan unionin vahvistaminen edellyttävät, että kriisiin ja sen myötä lisääntyneeseen työttömyyteen ja köyhyyteen on puututtava hyödyntämällä nykyistä tehokkaammin ja vaikuttavammin EU:n ja jäsenvaltioiden varoja, vahvistamalla rakennerahastoja ja erityisesti Euroopan sosiaalirahastoa sekä käyttämällä uusia resursseja, kuten esimerkiksi joukkovelkakirjalainoja;

34. uskoo, että laadukkaiden yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjoamisen varmistamiseksi jäsenvaltioiden hallitusten on tarjottava yleishyödyllisille sosiaalipalveluille riittävä rahoituskehys, jolla taataan palvelujen jatkuvuus vakaan rahoituksen turvin sekä kunnon tulot, työolot ja koulutus alalla työskenteleville tai avustaville henkilöille;

35. korostaa lisäksi, että jokaiseen yleishyödyllisiin palveluihin liittyvän osaamisen siirtoon jäsenvaltioista alueellisille ja paikallisille viranomaisille on sisällyttävä koordinoituneita mekanismeja eri alueilla tarjottavien palvelujen välisten laatuerojen välttämiseksi, ja tämän yhteydessä on toteutettava myös sellaista varojen siirtoa, että edelleen on mahdollista tarjota korkealaatuisia palveluja, jotka ovat yleisesti saatavilla ja jotka vastaavat tehokkaasti käyttäjien oikeuksia ja tarpeita;

36. katsoo, että jäsenvaltiot tarvitsevat uusia tuloja, eikä vähiten laadukkaiden yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjonnan säilyttämiseksi, ja kehottaa komissiota tekemään pikaisesti toteutettavuustutkimuksen EU:n valtionpäämiesten 11. maaliskuuta 2011 tekemän päätöksen ⁽¹⁾ pohjalta;

Yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen sääntelypuutteiden puutteet

Yleistä

37. uskoo, että Euroopassa vallitsee laaja yhteisymmärrys siitä, että yleishyödylliset sosiaalipalvelut ovat olennaisen tärkeitä kansalaistemme hyvinvoinnille ja tehokkaalle taloudelle, ja toteaa, että vaikka palveluntarjoajien yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjonnassa ja kehittämisessä kyseisiä palveluja koskevien EU:n sääntöjen soveltamisen vuoksi kohtaamien ongelmien käsittelemisessä on edistytty jonkin verran, komissiossa ja neuvostossa tai niiden kesken ei kuitenkaan ole päästy sopuun käytännön toimenpiteiden täytäntöönpanosta, jotta voitaisiin voittaa yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjonnassa ja kehittämisessä havaitut esteet;

38. korostaa, että EU ja jäsenvaltiot ovat perussopimuksissa sitoutuneet kehittämään sosiaalista markkinataloutta ja säilyttämään Euroopan sosiaalisen mallin; korostaa, että jäsenvaltioiden ja paikallisviranomaisen on voitava vapaasti päättää yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen rahoitus- ja järjestämistapa, suoraan tai muulla tavoin, käyttämällä kaikkia tarjolla olevia vaihtoehtoja ja myös tarjouskilpailujen vaihtoehtoja sen varmistamiseksi, että markkinasääntöjen soveltamisella markkinattomiin palveluihin ei heikennetä niiden sosiaalisia tavoitteita; korostaa, että tarvitaan suotuisa ympäristö, joka edistää laatua, saatavuutta, kohtuuhintaisuutta ja tehokkuutta palvelujen järjestämisessä, helpottaen samalla palveluntarjoajien toimia sellaisen aloitekapasiteetin kehittämiseksi, jonka ansiosta ne voivat ennakoida julkisia tarpeita;

39. korostaa, että palvelun laadun on perustuttava käyttäjien säännölliseen ja yhtenäiseen kuulemiseen, koska palvelulla on ennen kaikkea vastattava heidän tarpeisiinsa;

⁽¹⁾ Euroalueen valtion- tai hallitusten päämiesten 11. maaliskuuta 2011 antamat päätelmät.

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

40. panee merkille 10. maaliskuuta 2011 antamansa yllämainitun kannanoton keskinäisten yhtiöiden, yhdistysten ja säätiöiden eurooppalaisen peruskirjan laatimiseen ja toteaa, että on tarpeen antaa enemmän tunnustusta sosiaalisen talouden toimijoille – osuuskuntien tapaiset mallit mukaan lukien – jotka toimivat aktiivisesti yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjoamisen alalla sekä sosiaalisen talouden järjestämisessä ja toiminnassa; kehottaa komissiota ryhtymään kansallisten ja EU:n tason vaikutustenarviointien perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin ehdotusten tekemiseksi keskinäisten yhtiöiden, yhdistysten ja säätiöiden eurooppalaiseksi peruskirjaksi, jonka ansiosta ne voisivat toimia rajatylittävältä pohjalta;

Valtiontuki

41. pitää myönteisenä komission jäsenen Almunian käynnistämää valtiontukien uudelleenarviointia, ja kehottaa selvittämään valtiontuen valvonnan peruseriaatteita, jotta voidaan vahvistaa oikeusvarmuutta ja selkiyttää sellaisia käsitteitä kuin "toimeksianto" ja "viranomaiset"; kehottaa eriyttämään sääntöjä, joilla lasketaan julkisen palvelun velvoitteiden korvauserusteet, joissa olisi otettava huomioon myös sosiaaliset perusteet, palveluntarjoajan erityispiirteet ja eräät palvelujen tarjoamiseen liittyvät ulkoiset tekijät, kuten sosiaalinen lisäarvo ja yhteisön osallisuus;

42. pitää myönteisenä komission tekemää arviointia vuoden 2005 Montin-Kroesin paketin vaikutuksista; kehottaa tarkistamaan kyseistä pakettia, jotta voidaan vahvistaa oikeusvarmuutta, yksinkertaistaa esimerkiksi yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjoajien ylikorvausten valvontaa paikallistasolla koskevia sääntöjä sekä parantaa niiden soveltamisen joustavuutta, ja harkitsemaan ilmoittamisesta myönnettävien poikkeusten luettelon laajentamista sairaaloiden ja sosiaalisen asuntojen esimerkkiä noudattaen; kehottaa komissiota arvioimaan uudelleen, mikä olisi yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin sovellettavaa vähimmäiskynnyksen asianmukainen taso, ja ehdottamaan sellaista järjestelmää, jossa vähimmäiskynnyksen laskennassa otettaisiin huomioon jäsenvaltioiden BKT, jotta kutakin jäsenvaltiota varten voidaan laskea oma vähimmäiskynnys ja estää siten yhdenmukaisen, EU:n laajuisen kynnyksen olemassaolosta aiheutuva kilpailun vääristyminen; kehottaa käyttämään ylikorvausten valvontaa vain, jos on havaittu kilpailua haittaava vakava rikkomus;

43. panee merkille, että ala, palvelun toteuttavan yksikön asema tai tapa, jolla se rahoitetaan, ei määritä, ovatko sen toimet taloudellisia vai muita kuin taloudellisia, vaan sen määrittää pikemminkin itse toimen luonne ja sen ehkäisevä vaikutus;

44. muistuttaa, että keskeinen kysymys ei ole taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen erottaminen toisistaan, vaan pikemminkin sen vahvistaminen selkeästi, että viranomaisilla on velvollisuus varmistaa palveluja hankkiessaan, että ne yleisen edun mukaiset tehtävät, jotka on osoitettu yrityksille, joiden vastuulle on annettu kyseisten palvelujen tarjoaminen, suoritetaan;

45. kehottaa selvittämään nykyisen EU:n lainsäädännön puitteissa käsitteitä ja taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen erottamiseksi toisistaan käytettäviä luokitteluperusteita sekä luomaan yhteisen näkemyksen yleishyödyllisistä palveluista sen varmistamiseksi, että niille kaavailut tavoitteet voidaan saavuttaa;

Aloite uudistuksen edistämiseksi

46. tunnustaa vastavuoroisen oppimisen ja hyvien käytäntöjen vaihdon suuren arvon kannustettaessa ja edistettäessä yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen uudenaikaistamista edelleen eri jäsenvaltioissa, ja kehottaa komissiota jatkamaan ennakoivasti kyseisten toimien käynnistämistä ja tukemista muun muassa alue- ja paikallisviranomaisille järjestettävän, yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja koskevien EU:n sääntöjen soveltamista koskevan koulutuksen avulla; korostaa, että yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjoajien ja käyttäjien havaitsemat ongelmat edellyttävät pikaisia, pragmaattiseen lähestymistapaan perustuvia ratkaisuja;

47. kehottaa komissiota käynnistämään jatkotoimenpiteinä yleishyödyllisistä palveluista vuonna 2007 annettulle tiedonannolle sekä meneillään olevalle tarjouskilpailu- ja valtiontukisääntöjen tarkistamiselle uudistus-, mukauttamis- ja selkiyttämishjelman, jolla tunnustettaisiin yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen markkinoiden ulkopuolisuuteen liittyvät erityispiirteet ja tuettaisiin niitä sekä varmistettaisiin täysi yhdenmukaisuus sekä sisämarkkinasäännösten että perussopimusten sosiaalisten velvoitteiden kanssa;

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

48. katsoo, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 14 artiklan mahdollistama yleistä taloudellista etua koskevia palveluja koskeva EU:n puiteasetus ei ole tällä haavaa keskeinen kysymys;

49. katsoo, että sosiaalisen suojelun komitea on tehnyt ja tekee jatkossakin suuren työn yhteisen näkemys- ja aikaansaamiseksi yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen roolista; panee kuitenkin merkille, että sille perussopimuksessa suotu tehtävä (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 160 artikla) on puhtaasti neuvoo-antava ja että se ei mahdollista sen jäsenyyden laajentamista siten, että se pitäisi sisällään kansalaisyhteiskunnan, Euroopan parlamentin, työmarkkinaosapuolet tai muita toimijoita;

50. ehdottaa sellaisen sidosryhmien välisen korkean tason työryhmän perustamista, kuten yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja koskeva kolmas foorumi on suosittanut, joka on avoin, joustava ja läpinäkyvä, jossa sidosryhmät ovat laajalti edustettuina ja joka pyrkii toteuttamaan uudistuksia, kuten toiminta-aloitteet, jotka on kartoitettu tässä mietinnössä, kolmannen foorumin suosituksissa, komission toisessa kaksivuotiskertomuksessa, sosiaalisen suojelun komitean raporteissa ja muissa asiaankuuluvissa ehdotuksissa; ehdottaa, että työryhmän yhteispuheenjohtajina toimisivat Euroopan parlamentti ja sosiaalialueista vastaava komission jäsen ja että siinä olisivat edustettuina parlamentti, asianomaiset komission jäsenet, neuvosto, työmarkkinaosapuolet ja yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen käyttäjiä ja tarjoajia edustavat kansalaisyhteiskunnan järjestöt, alueiden komitea, paikallisviranomaiset ja muut asiaankuuluvat sidosryhmät; työryhmä voisi

- pohtia suhteellisia hyötyjä, joita koituisi yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen eurooppalaisen seurantakeskuksen tai voimavarakeskuksen perustamisesta tietojen keräämiseksi eri lähteistä jäsenvaltioissa ja yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja koskevien hyvien käytäntöjen vaihdon mahdollistamiseksi kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla;
- pyrkiä aikaansaamaan laajan konsensuksen toimenpiteistä yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin liittyvien oikeudellisten epävarmuustekijöiden ja moniselitteisyyksien selvittämiseksi;
- arvioida, olisiko yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarjoamiseen kielteisesti vaikuttavat EU:n sisämarkkinasäännökset tarpeen muotoilla uudelleen, jotta kunnioitetaan ja tuetaan jäsenvaltioiden vastuuta yleishyödyllisten palveluiden määrittelyssä, rahoituksessa ja tarjoamisessa ja otetaan huomioon komission meneillään oleva sääntöjen tarkistaminen;
- tehdä sosiaalisen suojelun komitean avustuksella kattavan tutkimuksen yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen toiminnasta;
- pohtia, miten jäsenvaltiot voivat ottaa yleishyödyllisiä sosiaalipalveluja määritellään huomioon sukupuolisisonnaiset palvelut, varsinkin erityisesti naisille suunnitellut neuvoo-antavat palvelut ja sosiaalipalvelut, sekä tärkeät palvelut, jotka myötävaikuttavat naisten elämänlaatuun ja tasa-arvoon, kuten terveydenhuoltopalvelut ja erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut, koulutus ja vanhustenhoito;
- edistää innovaatioita, kuten jäsenvaltion yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen rekisteriä, vanhustenhoidon pilottisuunnitelmaa ja Euroopan vapaaehtoisen sosiaalipalvelujen laatukehikseen perustuvia toimintaohjelmia;
- pohtia, miten jäsenvaltiot voivat kehittää sekä miesten että naisten tarjoaman kotiväestön muotoja muun muassa vanhusten ja heikommassa asemassa olevien henkilöiden tukemiseksi ja vähentää huollettavina olevia perheenjäseniä hoitaviin henkilöihin kohdistuvia kielteisiä työllisyys- ja eläkevaikutuksia;

51. kehottaa järjestämään neljännen yleishyödyllisiä palveluja käsittelevän foorumin, joka jatkaa vuoden 2007 Ferreiran mietinnössä esitetyn aloitteen toteuttamista ja tarkastelee, miten uudistustyössä on edistytty; kehottaa ehdotettua työryhmää välittämään neljännelle foorumille edistymisraportin ja tarjoamaan foorumille jatkuvuutta, tulevaa suuntausta ja substanssia;

Tiistai 5. heinäkuuta 2011

Euroopan vapaaehtoinen sosiaalipalvelujen laatukehys

52. pitää tervetulleena vapaaehtoista sosiaalipalvelujen laatukehystä ja vaatii, että periaatteita on sovellettava ja niiden soveltamista on seurattava käyttämällä hyväksi ehdotettuja laatu- ja laatuperusteita avoimen koordinaation menetelmän mukaisessa prosessissa, johon sidosryhmät on otettava mukaan;

53. suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan komissio ehdottaa Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan foorumista annettuun tiedonantoon liitetyissä keskeisissä aloitteissa Euroopan vapaaehtoisen sosiaalipalvelujen laatukehysten kehittämistä alakohtaisella tasolla, myös pitkäaikaishoidon ja asunnottomuuden alalla; suosittelee, että siinä käsiteltäisiin myös lastenhoitoa, vammaisuutta ja sosiaalista asuntotuotantoa ja että siinä käytettäisiin yhtäläisiä mahdollisuuksia indikaattorina;

54. kehottaa Euroopan komissiota selkeyttämään yhteyttä vapaaehtoisen sosiaalipalvelujen laatukehysesä esitetyn laatukehysten ja Prometheus-ohjelman välillä kaiken päällekkäisyyden välttämiseksi; kehottaa jäsenvaltioita käyttämään vapaaehtoista sosiaalipalvelujen laatukehystä laadukkaiden seuranta- ja valtuutusjärjestelmien laatimiseksi tai parantamiseksi soveltuvin osin kunkin jäsenvaltion tapauksessa; katsoo, että jäsenvaltioiden olisi arvioitava vapaaehtoisen sosiaalipalvelujen laatukehysten toimintaa ottaen huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen pöytäkirjan nro 26;

55. tähdentää, että sekä miesten että naisten ihmisarvoiset, vakaat työolot, jotka ovat jäsenvaltioiden lakien ja käytäntöjen mukaisia, yhdistettyinä säännölliseen, laadukkaaseen koulutukseen, käyttäjien osallistamiseen ja mahdollisuuksien tarjoamiseen heille, ottaen myös sukupuolinäkökohdat huomioon, ovat olennaisen tärkeitä laadukkaiden sosiaalipalvelujen tarjoamisen kannalta; korostaa, että vapaaehtoistyö on arvokas elementti yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen alalla, mutta se ei voi korvata tarkoituksenmukaista ja välttämätöntä ammattimaista ja koulutettua työvoimaa, kuten sosiaalityöntekijöitä ja yleistä henkilökuntaa;

56. kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan sosiaali-, terveys- ja koulutuspalvelualan työllisyyden luomista ja kasvumahdollisuuksia tarjoamalla maahanmuuttajille ja EU:n kansalaisille ihmisarvoiset työolot ja pääsyn kattaviin sosiaaliturvajärjestelmiin;

57. katsoo, että sosiaalityöntekijöiden työtehtävissä erityisen tärkeällä sijalla pitäisi olla kiinnostuksen lisääminen työntekoa, koulutusta, liiketoimintaa kohtaan itsenäistymisen ja riippumattomuuden saavuttamiseksi;

58. katsoo, että vapaaehtoisen sosiaalipalvelujen laatukehysten periaatteita voisi hyödyntää määriteltäessä palvelujen laatu- ja laatuperusteita julkisia hankintoja, tarjouskilpailuja ja sopimuksia (myös alihankintasopimuksia) koskevien tarkistettujen sääntöjen soveltamiseksi;

59. ehdottaa, että parannettaessa vapaaehtoista sosiaalipalvelujen laatukehystä edelleen siihen lisätään viittaus rahoitukseen ja palveluntarjoajaan;

*

* * *

60. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden parlamenteille ja hallituksille, alueiden komitealle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.